
Declaració per al 8 de març Dia Internacional de les Dones

Autor: Css. Arts
Aprovació: Ple, El Campello 27 febrer 2023

*Haurem d'estar atentes, això sí, perquè construir costa molt i destruir costa poc.*¹
Carme Miquel i Diego

El dia 8 de març es commemora el Dia Internacional de les Dones, que va ser adoptat per l'Assemblea General de l'Organització de les Nacions Unides el 16 de desembre de 1977 amb l'objectiu d'eliminar tota discriminació cap a les dones, promoure el seu empoderament i aconseguir la seua plena participació en la societat. Tot i que és des de 1977 que l'ONU en commemora el dia, ja des de molt abans aquest dia es celebrava per tal de reconèixer i reivindicar els drets bàsics de les dones.

El Consell Valencià de Cultura ha sigut especialment sensible a la reivindicació de les dones com a agent bàsic, fonamental i d'igual dret que els homes en la creació d'una societat justa, rica i plural i ha remarcat, en cada document, que sense aquesta igualtat real i efectiva mai podrem avançar en qualsevol dels àmbits que constitueixen una societat, ja siga en l'àmbit artístic, científic, laboral, institucional... Així ho diem des de 2012 en nombroses declaracions i informes, des de la Declaració sobre les percepcions i les actituds socials cap a la dona, aprovada en Ple al 2012 fins els darrers informes aprovats al voltant del tema com l'Informe sobre els models educatius i estereotips de gènere a la primera infància, l'Informe sobre la participació de les dones a les festes o l'Informe sobre les dones investigadores científiques en temps de coronavirus.

La lluita de les dones es remunta a molts anys enrere i, tot i que podem felicitar-nos per tot el camí avançat, cal posar de relleu que queda molta feina per fer.

Celebrem que cada vegada s'acomplisca amb més rigorositat l'article 26 de la Llei d'Igualtat, Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, segons el qual la igualtat ha de ser efectiva en l'àmbit de la creació, producció artística i intel·lectual, així com la Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat Valenciana, per la Igualtat entre dones i homes, que en el capítol III fa referència a la igualtat en l'àmbit laboral. Però aquesta presència no canviarà les estructures patriarcals si no revisem els nostres comportaments i prejudicis adquirits, sovint inconscientment, cap a les dones. Així, cal reflexionar sobre el fet que tot i que hi haja més presència femenina en molts àmbits, els llocs de responsabilitat, la visibilitat i les veus d'autoritat en la majoria dels casos continuen tenint nom d'home. Cal tenir present que segueix existint un masclisme intern i invisible, aquell que fa que existisca la

¹ Frase extreta del discurs de Carme Miquel guanyadora del Premi Isabel Ferrer de l'any 2019

bretxa salarial i construeix els sostres de vidre i els terres enganxosos, que impossibilita canviar les estructures en favor d'unes maneres de fer diferents a les tradicionals i per tant més feministes i igualitàries.

En altres paraules, caldrà revisar, tot i els esforços per la igualtat, quants noms femenins hi ha en les cartelleres dels teatres i dels concerts quan no hi ha una sensibilitat al respecte, quantes dones directives encapçalen les empreses, quantes científiques i dones rellevants omplien els llibres de text, però també quant de temps parla un home i quant una dona en una reunió, quantes vegades es talla una explicació si ve d'una dona o què és el que passa quan la llei d'Igualtat es deixa de costat i actuem de "manera improvisada".

En la lluita per la igualtat encara queda també molt de camí a recórrer especialment entre els col·lectius més vulnerables. Seguim posant de relleu, com en informes anteriorment citats, que el perill de la feminització de la pobresa o la suma de discriminacions que viuen també totes aquelles que no entren en els paràmetres de la majoria, dones amb diversitat funcional, racialitzades, no heteronormatives... són assumptes que necessiten d'especial atenció i d'un tractament específic i finançament per a eliminar i paliar els efectes d'aquesta discriminació. Així com no podem deixar de dir que les violències masclistes són uns dels assumptes que haurien d'encapçalar qualsevol agenda política.

Avui però, ens volem centrar en la reflexió que suposa entendre que el camí cap a la igualtat és un camí llarg, una lluita que inclou els homes i que demana d'un autoanàlisi constant, on totes i tots necessitem qüestionar comportaments i pensaments adquirits al llarg de molts anys en un viatge d'anada i tornada. Pensem que aquest és un pas necessari perquè totes les altres mesures siguin efectives i que està a l'abast de tothom. Aquest anàlisi constant, que moltes vegades pot resultar descoratjador, també és la millor oportunitat per aprendre d'un món en constant canvi, que lluita per ser més just i divers i on ens podem desenvolupar com a persones lliures i felices.